

Hak ediř ödemelerinin hangi dönemde beyan edileceęi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	97677631-041-2-7
Tarih	11.03.2013

T.C.

GİRESUN VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 97677631-041-2-7

11/03/2013

Konu : Serbest Meslek Makbuzu Düzenleme tarihi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Cumhuriyet Başsavcılığına serbest meslek makbuzu düzenlemenize rağmen hakediş ödemelerinin hesabınıza bir sonraki yıl geçtiğini belirterek, elde edilen kazancın hangi yılın kazancı sayılacağı ile buna bağlı olarak söz konusu kazanç ile ilgili olarak yapılan gelir vergisi stopajının hangi dönemde dikkate alınacağı ve mahsubunun nasıl yapılacağı hususlarında Defterdarlığımız görüşü sorulmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır."

67 nci maddesinde, "Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır."

98 inci maddesinde, " 94 üncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın 23 üncü günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar..." denilmiş, Kanunun 96 ncı maddesinde ise "Vergi tevkifatı, 94 üncü madde kapsamına giren nakden veya hesaben yapılan ödemelere uygulanır. Bu maddede geçen hesaben ödeme deyimi, vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemleri ifade eder."

hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında nakden veya hesaben yaptıkları ödemeler sırasında tevkifat yapmaya mecbur olanlar sayılmış olup, serbest meslek faaliyetinden dolayı yapılacak ödemeler üzerinden 94/2-b bendi uyarınca gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 236 ncı maddesinde ise, "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 252 No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile GVK-79/2012-1 sayılı Gelir Vergisi Kanunu Sirkülerinde; Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsubu ve kalan kısmın iadesinin nasıl yapılacağı ile tevkif suretiyle ödenen vergilerin mahsup ve iadesinde aranılan belgelerin neler olduğu konusunda açıklamalar yapılmıştır.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalara göre, serbest meslek kazancında tahsil esası geçerli olduğundan,

- Serbest meslek hizmetine ilişkin tahsilatın hesabınıza geçtiği yılın kazancı sayılması ve anılan kazanç üzerinden kesilerek beyan edilen vergilerin bu yıla ait yıllık beyanname üzerinde mahsup konusu yapılması,

- Nakden veya hesaben yapıldığı dönemde hakediş ödemeleri üzerinden gelir vergisi stopajının yapılması ve bu döneme ait muhtasar beyanname ile beyan edilmesi,

gerekmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026